

§ 11 Remiss om Strategi för fossilbränslefritt Stockholm 2040

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 134-175/2015

Dnr 150-544/2016

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt svar på remissen av förslag till ”Strategi för fossilbränslefritt Stockholm 2040”.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2016-09-05.

Kommunstyrelsen har remitterat till bl.a. äldrenämnden förslag till ”Strategi för fossilbränslefritt Stockholm 2040” för yttrande senast den 26 september 2016.

Kommunfullmäktige beslöt i samband med budget 2015 att Stockholm ska vara en fossilbränslefri stad år 2040 och att utsläppen ska minska till högst 2,3 ton koldioxidekvivalenter per invånare år 2020. Kommunstyrelsen fick i uppdrag att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en strategi för att nå klimatmålet om 2,3 ton år per invånare samt en färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040. Dessa två uppdrag presenteras gemensamt i kommunstyrelsens förslag till strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040.

Strategi för fossilbränslefritt Stockholm 2040 utgör riktlinje för de klimatrelaterade målen i stadens miljöprogram 2016-2019 och för målet om fossilbränslefritt 2040. Strategin är uppdelad efter miljöprogrammets målområden: hållbar energianvändning, miljöanpassade transporter och resurseffektiva kretslopp. Strategin identifierar utmaningar och nödvändiga insatser och fördelar även genomförandeansvaret för dessa målområden.

Äldreförvaltningen ser mycket positivt på ambitionen att Stockholm ska vara en fossilbränslefri stad 2040. Genom detta kan Stockholm agera förebild även för andra städer och därigenom skulle förslaget få en utvidgad effekt. Äldreförvaltningens direkta påverkan på användningen av fossila bränslen är dock marginell. Påverkan gäller dels Stockholms Trygghetsjours bilar och dels den

påverkan äldreförvaltningen har då krav ställs vid upphandling av hemtjänst.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S) och ledamoten Christopher Ödmann m.fl. (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med stöd av ersättaryttrande från Erik Vallström (Fi).

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) yrkar bifall till ett gemensamt förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) konstaterar att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag till beslut som stöds av (V), (S) och (MP) med instämmande av ersättaryttranden från (Fi) och ett gemensamt förslag till beslut från (KD), (M) och (L).

Ordföranden ställer förslagen till beslut mot varandra och finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag som stöddes av (V), (S) och (MP) med instämmande av ersättaryttranden från (Fi).

Reservation från (KD), (M) och (L):

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för gemensamt förslag till beslut enligt följande:

”Vi yrkar gemensamt att äldrenämnden beslutar:

- att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
- att därutöver anföra följande:

Stockholms stad ska vara ledande i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalets målsättningar i klimatarbetet. Det är i tätä och urbana städer som det finns goda förutsättningar till hållbara energisystem och transporter. Den strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 som nu presenteras utgör en viktig grund för stadens långsiktiga färdriktning för att nå en fossilbränslefri stad 2040. Målåret kan tyckas avlägset men med tanke på det arbete som krävs från många politiska nivåer och näringsliv är det ett arbete som brådskar. Det är bra att Kommunstyrelsen åläggs ett tydligt ansvar för att i olika delar påverka de nationella regelverken, inte minst gällande energi- och transportfrågor. De

Utdragbestyrkande

utredningsuppdrag som strategin inbegriper i syfte att ändra långsiktiga spelregler i svensk och europeisk lagstiftning måste mötas upp med kraftfulla och skickliga påtryckningar på rätt politiska nivåer.

Några viktiga och konkreta exempel på där Kommunstyrelsen bör jobba är att utvidga verktyget med miljözoner i staden. Miljömålsberedningen har föreslagit i sitt delbetänkande (SOU 2016:47) att trafikförordningen bör ändras så att kommuner ges möjlighet att införa miljözon för lätta fordon. Alliansen vill även poängtera vikten att ge fler möjligheter att delegera beslutsrätt till kommunerna vad gäller införande av lokala styrmedel på trafikområdet. Ett annat exempel där det krävs krafttag från nationell nivå är den politiska prioriteringen att Sverige år 2030 ska ha en fordonsflotta som är oberoende av fossila bränslen. En ambition som regeringen behöver förtydliga och peka ut vägen för.

Målet om fossilbränslefrihet innebär störst utmaningar inom transportsektorn och där är behovet av insatser i närtid som mest omfattande. Förutom det självklara att stadens egen fordonsflotta ska ligga i framkant bör staden sätta upp tydliga och hårda krav vid upphandling av transporttjänster. Alliansen efterlyser tydligare mål kring detta, både för stadens eget klimatarbete men även för att ge marknaden tillit till att politiken är pådrivande. Gällande till exempel biogasmarknaden är det oroväckande att det finns tecken på att företagen inte litar på att politiken är tillräckligt modig genom att sätta upp tuffa miljömål som främjar företag som vågar satsa på miljön.

Alliansen instämmer i att en minskad personbilstrafik kommer att krävas för en transporteffektiv samhällsutveckling. Åtgärder som Miljömålsberedningen (SOU 2016:47) bedömer kunna bidra till störst minskningar av biltrafiken är hållbar stadsplanering genom förtätning, ökad funktionsblandad bebyggelse och förbättrad gång-, cykel-, och kollektivtrafik. Detta kommer att ställa hårda krav på att staden och regionen vågar utföra samhällsplanering och system med inriktning att gynna gång-, cykel- och kollektivtrafik framför biltrafik. En ökande befolkning ger möjlighet att förtäta staden så att fler får närmare till vardagsnära service, kollektivtrafik och trygga gång- och cykelstråk. För detta krävs en smart och hållbar markanvändning. För att kunna bygga tillräckligt många bostäder kommer det inte att vara möjligt att tillgodose alla intressen och önskemål kopplat till överklagandeprocesser där förtätning i alltför hög utsträckning kan stoppas av särintressen. Alliansen menar att

Utdragbestyrkande

det ligger ett tungt allmänintresse i att staden kan byggas tät och miljövänlig.

Orosmoln inom transportsektorn är att både flyg och sjöfart står för en växande andel av de globala utsläppen. Prognoser pekar på att utsläppen förväntas öka kraftigt till 2050 om inga åtgärder vidtas. Därför bör utsläpp från internationellt flyg och sjöfart omfattas av internationella överenskommelser.

En utmaning gällande energianvändningen är att hantera energikraven i nybyggnationen. Det är viktigt att Stockholm kan ligga i framkant gällande hållbart byggande. I detta sammanhang vill Alliansen betona vikten av att lagstiftningen om att förbjuda så kallade kommunala särkrav ses över. Enligt stadens miljöförvaltning har lagstiftningen inte fått någon rättslig betydelse. Detta är naturligtvis glädjande av många skäl, dels att Stockholms stad även fortsättningsvis kan gå före i energisnålt byggande, dels att marknaden verkar vara ointresserad av att vänta in lågt satta nationella krav. En orosfaktor är dock att lagstiftningen skapat förvirring bland såväl byggherrar som stadsplanerare.

Ett sorgebarn i stadens klimatarbete är Fortums kolkraftverk i Värtan. Både före och efter valet 2014 gav Miljöpartiet i staden självsäkra löften om att stänga kolkraftvärmeverket i Värtan senast 2020. Vi noterar nu att detta löfte blivit till en ambition och att en plan för avveckling ska redovisas senast 2017. Samtidigt kan vi i samma strategidokument läsa att ”KVV6 planeras av Fortum Värme vara avvecklat till senast 2030”. Vad som egentligen gäller blir oklart, något som tyvärr påverkar trovärdigheten i strategin i en mycket negativ riktning.

Slutligen, Alliansen stödjer målet om ett fossilbränslefritt Stockholm till 2040 men inser samtidigt att faktorer som staden inte råder över kommer att göra det svårt. Alliansen anser dock att målet är ett viktigt incitament för att lägga i ytterligare en växel i klimatarbetet. Alliansen kan inte nog betona vikten av att staden intensifierar samarbete med externa aktörer. Klimatpakten, stadens samverkan med näringslivet, behöver utvecklas och ges högsta politiska prioritet.”

§ 12 Remiss om KSL:s rekommendation att anta en modell om samverkan mellan länets kommuner och lärosäten med vårdutbildningar på högskolenivå

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 111-1067/2016

Dnr 350-561/2016

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt svar på remissen av KSL:s rekommendation att anta modell om samverkan mellan länets kommuner och lärosäten med vårdutbildningar på högskolenivå.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2016-06-27.

Kommunstyrelsen har remitterat till bl.a. äldrenämnden KSLs rekommendation att godkänna en modell om samverkan mellan länets kommuner och lärosäten med vårdutbildningar på högskolenivå för yttrande senast den 30 september 2016.

Kommunförbundet i Stockholms län (KSL) har tagit fram ett förslag på en modell för samverkan mellan länets kommuner och lärosäten med vårdutbildningar på högskolenivå. Förslaget innefattar fyra delar:

1. En avsiktsförklaring som tar fram en gemensam vision och fastställer former för samverkan
2. Mall för lokala samverkansavtal
3. Forum för erfarenhetsutbyte där KSL kallar till möte 1 ggr/år
4. Gemensam uppföljning av insatserna med hjälp av en enkät som KSL administrerar.

Äldreförvaltningen ställer sig bakom förslaget och föreslår att avsiktsförklaringen undertecknas på central nivå i staden och att de lokala avtalen görs på stadsdelnivå med respektive lärosäte.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.